

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรียนรู้สิ่งที่ดี
เรื่อง ชาวพุทธที่ดี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
เวลา 5 ชั่วโมง

สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธที่ดีควรฝึกปฏิบัติตนตามมรรยาทชาวพุทธในการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาตามความเหมาะสม และหมั่นพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนา เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องสมกับที่เป็นชาวพุทธที่ดี

ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.2/6 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ส 1.2 ป.2/1 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

ป.2/2 ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมาย และประโยชน์ของสติและสมาธิได้
2. สวดมนต์ แผ่เมตตา และฝึกพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้
3. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้
4. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาที่กำหนดได้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา
 - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ
 - ฝึกสมาธิเบื้องต้น
 - ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ
 - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

2. การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ

- การพนมมือ - ไหว้
- การกราบ - การนั่ง
- การยืน การเดิน

3. การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา

- ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย - การทำบุญตักบาตร

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ
- กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีจิตสาธารณะ

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมาสาธิตการไหว้บุคคลต่างๆ ตามที่ครูกำหนด เช่น การไหว้พระสงฆ์ การไหว้ญาติผู้ใหญ่ เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้เดิม
2. ให้นักเรียนช่วยกันสังเกต และตรวจสอบว่า ตัวแทนสาธิตได้ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
3. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า การไหว้เป็นมรรยาทชาวพุทธอย่างหนึ่ง ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผน ซึ่งชาวพุทธที่ดีควรฝึกปฏิบัติให้ถูกต้อง

2. ครรถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยฝึกสมาธิหรือไม่ ถ้าเคยมีวิธีการฝึกสมาธิอย่างไร

3. ครูยกตัวอย่างการฝึกสมาธิอย่างง่ายๆ ให้นักเรียนฟัง เช่น

- การวาดภาพด้วยจิตใจที่จดจ่อเป็นสมาธิ
- การอ่านหนังสืออย่างตั้งใจ และแน่วแน่

4. ครูให้นักเรียนบอกความหมายของคำว่า สติ และสมาธิ ตามความเข้าใจของนักเรียน แล้วครูอธิบายให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับความหมายของคำว่า สติ และสมาธิ แล้วบอกประโยชน์ของการฝึกสติและสมาธิให้นักเรียนทราบ เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกสติและสมาธิ

5. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง วิธีการฝึกสติและสมาธิเบื้องต้น จากหนังสือเรียน หรือหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม

6. ครูสาธิตการเคลื่อนไหวอย่างมีสติในอิริยาบถต่างๆ ให้นักเรียนดู เพื่อเป็นแบบอย่างในการฝึกปฏิบัติ

7. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ตามที่ครูกำหนด ดังนี้

- 1) การยืนอย่างมีสติ
- 2) การเดินอย่างมีสติ
- 3) การนั่งอย่างมีสติ
- 4) การนอนอย่างมีสติ

โดยครูเป็นผู้สังเกตการณ์ และให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องเพื่อให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง

8. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียนจากหนังสือเรียน หรือหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมตามความเหมาะสม แล้วสรุปสาระสำคัญจดลงในสมุด

9. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า การฝึกให้มีสติและสมาธิในทุกอิริยาบถ จะทำให้เราเป็นคนที่มีสติในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ดีขึ้น

10. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมทำรายงานเรื่อง พิธีกรรมสำคัญของศาสนาที่ฉันนับถือ โดยให้ครอบคลุมประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้

- 1) ชื่อของพิธีกรรม
- 2) ความสำคัญของพิธีกรรม
- 3) ขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรม
- 4) ผลของการประกอบพิธีกรรม

11. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

12. ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด 3 อันดับ เพื่อนำมาจัดป้ายนิเทศแสดงผลงานของนักเรียน นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การวัดผลและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ประเมินรายงาน เรื่อง พิธีกรรม สำคัญของ ศาสนาที่ฉันนับถือ	แบบประเมินรายงาน เรื่อง พิธีกรรม สำคัญของ ศาสนาที่ฉันนับถือ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ป.2

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องจริยธรรม หรือห้องพุทธศาสน์